

**«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне
мемлекеттік сатып алу мәселелері бойынша өзгерістер мен
толықтырулар енгізу туралы» Заң жобасы бойынша**

таныстырылымға

БАЯНДАМА

*(Парламент Мәжілісі, 2013 жылғы 11 қараша,
сағат 11-00; Конференц-зал)*

Құрметті депутаттар!

Заң жобасы Мемлекет Басшысының тапсырмаларын орындау үшін, халықаралық міндеттемелерді орындау үшін, сондай-ақ құқықтық қолдану тәжірибесінің қорытындысы бойынша әзірленді, ол сыбайластықты азайтуға және бәсекелі ортаны сақтауға бағытталған **(1 және 2-слайдтар)**.

Мемлекеттік сатып алу – бюджеттің атқарылу процестерінің бірі екенін барлығымыз білеміз.

Мемлекеттік сатып алу туралы заңнама тек қана мемлекеттік сатып алуды жүргізу рәсімін регламенттейді.

Заң жобасында Мемлекеттік (муниципалдық) сатып алу туралы келісімге сәйкес келтіру мақсатында 2014 жылғы 1 қаңтардан бастап ұлттық режимді енгізу көзделеді **(3-слайд)**.

Ұлттық режим отандық шығарылған тауарлармен, жұмыстармен, көрсетілетін қызметтермен бірге шетелде шығарылған тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді тең жағдайларда мемлекеттік сатып алуда қатысуға рұқсат беруді болжамдайды.

Осы бөлігінде заң жобасымен Үкіметтің мынадай құзыретін белгілеу ұсынылады: **(4-слайд)**:

Біріншіден, шет мемлекеттерде шығарылған тауарларға, шетелдік

әлеуетті өнім берушілер орындайтын жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге **рұқсат беруге тыйым салу;**

Рұқсат беруге тыйым салу Келісімге сәйкес 2 жылдан аспайтын мерзімге ұлттық режимнен тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді алуды ұйғарады.

Екіншіден, шет мемлекеттерде шығарылған тауарларға, шетелдік әлеуетті өнім берушілер орындайтын жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге **рұқсат беруді шектеу.**

Рұқсат беруді шектеу сатып алуға отандық (Қазақстан Республикасы) шығарылған тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша тек қана Кеден одағы мемлекеттері өнім берушілерінің қатысуын болжамдайды.

үшіншіден, шет мемлекеттерде шығарылған тауарларды, тиісінше шетелдік әлеуетті өнім берушілер орындайтын жұмыстарды, көрсететін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру кезінде **рұқсат беру шарттары.**

Рұқсат беру шарттары барлық өнім берушілердің қатысуын, бірақ шартты жеңілдіктерді Кеден одағы мемлекеттерінің өнім берушілеріне ғана беруді ұйғарады.

Заң жобасында әлеуетті өнім берушілердің мынадай жекелеген санаттарына:

Қазақстан Республикасы мүгедектерінің қоғамдық бірлестіктері құрған ұйымдарға басымдық беру көзделген.

Яғни, Қазақстан Республикасы мүгедектерінің ұйымдарында мүгедектерге арналған өзіндік тән ерекшелікті тауарлар, сондай-ақ мүгедектер көрсететін жұмыстар мен қызметтер 100% сатып алынатын болады.

Сондай-ақ түзеу мекемелерінің мемлекеттік кәсіпорындарына және шағын кәсіпкерлік субъектілеріне басымдық беру болжанады.

Жоғарыда көрсетілген тапсырмаларды орындау үшін заңнаманы жетілдіруге бағытталған түзетулер мыналарды көздейді **(5-слайд)**.

1) Мемлекеттік сатып алудың бірыңғай ұйымдастырушысын құру.

Құқықтық біліктілігінің жеткіліксіздігінен (call-орталықтың статистикасына сәйкес қойылатын сұрақтардың 32%-ын құрайды) және техникалық біліктілігінің жеткіліксіздігінен көрінетін (call-орталықтың статистикасына сәйкес қойылатын сұрақтардың 49%-ын құрайды) өнім беруші жеңімпазды таңдаған кезде конкурстық және аукциондық комиссиялардың кәсіби еместігіне байланысты тәуекелдерді болдырмау мақсатында мемлекеттік сатып алудың бірыңғай ұйымдастырушысын құру көзделеді.

Бірыңғай ұйымдастырушының жұмыс істеуі құзыретіне тиісінше Үкіметтің/ЖАО шешімімен анықталатын бюджеттік бағдарламалар және/немесе тауарлар, жұмыстар, көрсетілетін қызметтер бойынша конкурс және аукцион тәсілімен мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру мен жүргізу рәсімдерін орындау кіретін республикалық және жергілікті деңгейлерде болжанады **(6-слайд)**.

(Жүргізілген талдауға сәйкес өнім берушілердің өтінімдерін олардың біліктілік талаптарына сәйкестігіне бағалау кезіндегі қабылдамаудың үлкен пайызы жай-әншейін негіздемелерге байланысты (конкурс тәсілімен сатып алудың 63%-ы өтпеді деп танылды және бір көзден алу тәсілімен жүргізілді).

2) Әлеуетті өнім берушіге 3 күнтізбелік күн ішінде конкурсқа немесе аукционға қатысуға арналған өтінімге қоса берілген жетіспеген құжаттарды жеткізу не түзету құқығын беру **(7-слайд)**.

Осы түзету конкурсты өтпеді деп тану жағдайларын қысқартады; құқық бұзушылықтарды қысқартады; өнім берушілерге сатып алуға қатысу үшін тең мүмкіндік беруді арттырады деп пайымдаймыз.

Бүгінгі таңда маңызды жәйттердің бірі тапсырыс берушінің сапасыз тауарларды/қызметтерді сатып алуы болып табылады.

3) өнім берушілердің өз өтінімдерінде ұсынған техникалық ерекшелігін бағалау кезінде (тапсырыс беруші құратын) сараптама комиссиясы тауарлардың/көрсетілетін қызметтердің үздік техникалық ерекшеліктерін іріктейді **(8-слайд)**.

Осы түзету Тапсырыс берушінің тауарларды/көрсетілетін қызметтерді тиімді сатып алуына, сондай-ақ өнім берушілерді неғұрлым сапалы тауарлар/көрсетілетін қызметтер бойынша ұсыныстар беруге ынталандыруға мүмкіндік береді.

Бұдан басқа, мемлекеттік сатып алу рәсімдерін жақсартуға бағытталған құқықты қолдану тәжірибесінің нәтижесінде пайда болған түзетулер бар **(9-слайд)**.

- «тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге арналған бағалардың деректер қоры», «тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің анықтамалығы» сияқты ұғымдарды енгізу.

Осы жүйені пайдалану бюджетті және сатып алуды жоспарлау кезінде бағдар ретінде болады.

- Ведомстволық бағынысты ұйымдардан, атап айтқанда, егер ведомстволық бағынысты ұйымдардың тиісті өкілеттіктері Қазақстан Республикасының заңдарымен, Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлықтарымен белгіленген жағдайда мемлекеттік органдардың тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды шектеуі.

- Заңды тұлғаларға мемлекеттің қатысуымен Мемлекеттік сатып алу туралы заң нормаларын қолданбай, олардың жасаған мемлекеттік сатып алу туралы шарттары шеңберінде тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуға мүмкіндік беретін нормаларды қолдануды шектеу.

- Тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге бірегейленген талаптарды белгілеу мақсатында ұлттық немесе үкіметтік

емес стандарттың техникалық ерекшелігінде тауар, жұмыс, көрсетілетін қызмет болған кезде тапсырыс берушінің көрсетуі.

- **(10-слайд)** Әлеуетті өнім берушілерді (өнім берушілерді) 10 жұмыс күнінен бастап 30 күнтізбелік күнге дейін жосықсыз деп тану туралы қуыну талаптарын сотқа беру мерзімдерін ұзарту.

- Алып тастау, оның ішінде «Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Заңда, құрылыс саласында конкурстық құжаттамаға міндетті түрде мемлекеттік сараптама жүргізу.

- Электрондық шарттарды жасау бойынша құқық беру.

Осы түзетулер мемлекеттік сатып алу процесін барынша автоматтандыруға көшіруге бағытталған.

Сіздерден осы заң жобасын қолдауды сұраймын.

Назарларыңызға рахмет!
